

หลังยุคน้ำมัน

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ได้แนะนำกลุ่มประเทศย่านอ่าวอาหรับที่ร่ำรวยน้ำมันให้รีบเร่งสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ นอกเหนือจากการค้าขายน้ำมัน หลังจากภูมิภาคตะวันออกกลางเผชิญปัญหาการเติบโตทางเศรษฐกิจครั้งรุนแรงที่สุดนับตั้งแต่วิกฤตการเงินโลก

กลุ่มผู้ส่งออกน้ำมันในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะประเทศในคณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ (จีซีซี) ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการที่ราคาน้ำมันดิบตกต่ำเป็นประวัติการณ์ ทำให้ประเทศเหล่านี้ขาดรายได้มหาศาล เนื่องจากน้ำมันเป็นแหล่งทำเงินเข้าประเทศอันสำคัญ หลังจากราคาน้ำมันดิ่งลงเป็นประวัติการณ์ และไม่มีแนวโน้มที่ราคาน้ำมันจะดีดตัวกลับมาเพื่อฟูเหมือนเก่า ทำให้สมาชิกจีซีซีอย่างบาห์เรน, คูเวต, โอมาน, กาตาร์, ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ยูเออี) ดำเนินมาตรการทางการเงิน และปฏิรูปหลายด้าน ตั้งแต่ลดค่าใช้จ่ายภาคสาธารณะไปจนถึงการเพิ่มรายได้จากด้านอื่นที่ไม่ใช่น้ำมัน

เมื่อผลเป็นเช่นนี้ การเติบโตทางเศรษฐกิจได้ชะลอตัว และทำให้กลุ่มประเทศจีซีซี กับกลุ่มผู้ส่งออกน้ำมันในภูมิภาคอื่น ประกาศงบประมาณขาดดุลครั้งใหญ่ ในภาพรวมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคอ่าวอาหรับ กองทุนการเงินระหว่างประเทศระบุว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจของจีซีซีในปีนี้มีแค่ร้อยละ 0.5 ถือเป็นตัวเลขอันเลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่การเติบโตร้อยละ 0.3 ในปี 2552 หลังวิกฤตการเงินโลก

จีอีดี อาชัวร์ ผู้อำนวยการฝ่ายตะวันออกกลางและเอเชียกลางของไอเอ็มเอฟ บอกว่า ถึงเวลาแล้วที่กลุ่มประเทศจีซีซี

ต้องเร่งสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ นอกเหนือจากน้ำมัน และขยายบทบาทของภาคเอกชน เพื่อนำไปสู่การเติบโตและสร้างงานเพิ่มขึ้น ซึ่งการเตรียมตัวหลังยุคน้ำมัน ต้องเป็นสิ่งสำคัญต่อรัฐบาลทุกประเทศของจีซีซี และเราอยากเห็นรัฐบาล

กลุ่มจีซีซีเร่งพัฒนายุทธศาสตร์ความหลากหลาย รวมถึงดำเนินการปฏิรูป เพื่อปรับเศรษฐกิจให้เตรียมพร้อมหลังยุคน้ำมัน เพราะการปฏิรูปเป็นเรื่องสำคัญ

อาชัวร์ กล่าวต่อไปว่า การเติบโตของจีซีซีในช่วงที่ผ่านมา พึ่งพาน้ำมันเป็นหลัก แต่ในเมื่อราคาน้ำมันตกต่ำ ทำให้เศรษฐกิจเติบโตช้าลง นอกจากนี้ ไอเอ็มเอฟ ยังคาดคะเนว่า เศรษฐกิจของกลุ่มผู้ส่งออกน้ำมันในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ รวมถึงอิหร่าน, อิรัก, แอลจีเรีย, ลิเบีย และเยเมน จะเติบโตที่ร้อยละ 1.7 ลดลงจากร้อยละ 5.6 ของปีที่แล้ว

อาชัวร์ บอกด้วยว่า ไอเอ็มเอฟยังคาดการณ์ว่า ปีนี้เศรษฐกิจซาอุดีอาระเบียหดตัว แต่ภาคอื่นที่ไม่ใช่น้ำมันจะเติบโตเร็วกว่าที่คาดไว้ เขายังประเมินว่า ซาอุดีอาระเบียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์อาจบรรลุเป้าหมายสร้างความสมดุลทางการเงินระหว่างปี 2563 ถึงปี 2565

อย่างไรก็ตาม อาชัวร์ กล่าวทิ้งท้ายว่าการเก็บแวต หรือภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 6 เป็นหนึ่งในมาตรการปฏิรูปที่จะช่วยให้กลุ่มประเทศจีซีซี สร้างความหลากหลายทางรายได้ นอกเหนือจากน้ำมัน และการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราที่ต่ำ จะมีผลกระทบที่จำกัดต่อราคาสินค้าและภาวะเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งแวตสร้างรายได้ระหว่างร้อยละ 1.5 และร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ต่อปี

เท่าที่ผ่านมา ซาอุดีอาระเบียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ระบุว่า พวกเขาจะใช้ประโยชน์จากภาษีตั้งแต่ต้นปีหน้าเลย ขณะที่อีก 4 ประเทศจะเริ่มดำเนินการด้านภาษีในปีหน้าเช่นกัน.